

Số: 66 /BC-UBQG

Hà Nội, ngày 20 tháng 02 năm 2014

BÁO CÁO
Tổng kết công tác phòng, chống ma túy năm 2013

I. TÌNH HÌNH TỘI PHẠM VÀ TỆ NẠN MA TÚY

1. Tình hình tội phạm và tệ nạn ma túy trong khu vực

Theo đánh giá của Cơ quan phòng, chống ma túy và tội phạm của Liên Hợp Quốc (UNODC), khu vực Đông Á và Đông Nam Á là một trong ba trung tâm sản xuất ma túy lớn nhất thế giới, cung cấp lượng heroin lớn thứ hai thế giới và là trung tâm chính sản xuất ma túy tổng hợp.

Năm 2013, diện tích trồng cây thuốc phiện tại khu vực Tam Giác vàng tiếp tục gia tăng (riêng tại Myanma, diện tích trồng ước khoảng 57.000 ha, tăng 13% so với năm 2012); sản lượng thuốc phiện ở khu vực ước đạt 893 tấn, tăng 22% so với năm 2012 - chiếm khoảng 18% sản lượng thuốc phiện toàn cầu (Myanmar đạt khoảng 870 tấn, tăng 26%; Lào khoảng gần 23 tấn).

Tại khu vực Đông Á và Đông Nam Á, ước tính có khoảng gần 9 triệu người sử dụng các loại ma túy tổng hợp (chiếm 25% tổng số người sử dụng ma túy tổng hợp của thế giới); số cơ sở sản xuất, điều chế trái phép ma túy tổng hợp ở khu vực còn nhiều (năm 2012, đã phát hiện 385 cơ sở sản xuất ma túy tổng hợp), trong đó, Trung Quốc, Myanma và Philippin là những nước có nhiều cơ sở sản xuất ma túy tổng hợp bị triệt phá nhất. Phương thức sản xuất, nguồn nguyên liệu để sản xuất ma túy tổng hợp ngày càng đa dạng, bao gồm các loại tiền chất bất hợp pháp và tiền chất có trong các loại tân dược có sẵn trên thị trường hoặc sử dụng các hóa chất thay thế chưa có trong danh mục quản lý hoặc chiết tách từ thuốc ho, thuốc cảm cúm, thuốc nhỏ mũi....

Hoạt động của các tổ chức tội phạm ma túy gốc Phi, I - ran ở khu vực tiếp tục gia tăng, lấy khu vực này làm địa bàn trung chuyển, điều hành hoạt động mua bán, vận chuyển ma túy sang các khu vực khác. Cùng với việc tổ chức mua bán, vận chuyển cocaine và heroin, nhiều băng nhóm tội phạm có xu hướng chuyển sang mua bán, vận chuyển methamphetamine dạng tinh thể với phương thức, thủ đoạn hoạt động ngày càng tinh vi, xảo quyệt, như thường xuyên thay đổi các tuyến vận chuyển; thuê phụ nữ tại các nước sở tại vận

chuyển ma túy cát giấu trong các Công- tơ- nơ hàng hóa xuất nhập khẩu, trong cơ thể, hành lý hoặc hòa tan ma túy đá với nước để vận chuyển qua đường hàng không, đường biển hoặc lợi dụng hình thức xuất nhập hàng hóa qua các cửa khẩu biên giới đường bộ.

2. Tình hình tội phạm và tệ nạn ma túy trong nước

2.1. Về tội phạm ma túy

Do tác động trực tiếp của tình hình tội phạm ma túy trong khu vực, trên thế giới, tình hình tội phạm về ma túy ở nước ta diễn biến phức tạp; số vụ phạm tội phát hiện tăng, phương thức, thủ đoạn phạm tội tinh vi với nhiều cách thức che giấu, tính chất táo bạo. Các băng nhóm tội phạm vận chuyển ma túy qua biên giới đều trang bị vũ khí quân dụng và chống trả quyết liệt khi bị phát hiện, bắt giữ¹ hoặc thanh trùng lẫn nhau khi này sinh mênh thuẫn².

Tuyến biên giới đường bộ, phức tạp nhất vẫn là biên giới Việt – Lào và Việt – Trung: trên 2 tuyến này, các lực lượng chức năng đã phát hiện, bắt giữ 5.339 vụ, chiếm 30% tổng số vụ bị bắt giữ của cả nước, với 6.990 đối tượng vận chuyển gần 300 kg heroin³, trong năm đã bắt 70 vụ thu giữ được số lượng ma túy lớn.

Trên tuyến hàng không, kết quả bắt giữ giảm so với năm 2012⁴, nhưng thực trạng tình hình còn tiềm ẩn phức tạp, do bọn tội phạm sử dụng nhiều thủ đoạn cát giấu, vận chuyển ma túy rất tinh vi và thường xuyên thay đổi nhằm tránh bị phát hiện, trong đó điển hình nhất là vụ các đối tượng đã dùng sô cô la phủ bên ngoài 600 bánh heroin, cát giấu trong 12 chiếc loa thùng vận chuyển từ cửa khẩu sân bay Tân Sơn Nhất sang Đài Loan ngày 17/11/2013.

Hêroin vẫn là loại ma túy chính mà bọn tội phạm mua bán, vận chuyển, tổ chức sử dụng; số vụ và lượng ma túy tổng hợp (chủ yếu là

¹ Ngày 03/4/2013, lực lượng Công an đã phối hợp với các lực lượng liên quan tổ chức truy bắt 04 đối tượng và tiêu diệt 01 đối tượng trong khi các đối tượng tìm cách dùng xe ô tô đâm thẳng vào lực lượng chức năng để tẩu thoát, thu giữ 20 bánh heroin, 01 kg MTH dạng đá và 1.000 viên MTH; Ngày 3/10/2013, trong quá trình truy bắt 02 đối tượng vận chuyển ma túy, Trung úy Lù Văn Hinh, Bộ đội Biên phòng tỉnh Điện Biên đã bị đối tượng Thảo Chử Dơ dùng dao đâm thẳng vào người và hy sinh trên đường đi cấp cứu.

² Ngày 25/3/2012, tại Cao Bằng, Mã Văn Tôn, sinh năm 1984 bị chính đồng bọn giết hại tại nhà băng súng tự chế vì mênh thuẫn liên quan đến ma túy.

³ 10 tỉnh tuyến biên giới Việt – Lào phát hiện, bắt giữ 3.194 vụ (=16,2% cả nước), 4.408 đối tượng; thu 166,2 kg heroin; 22,8 kg thuốc phiện; 10,3 kg + 158.328 viên MTH; 47,4 kg cần sa khô; 7 tỉnh tuyến biên giới Việt – Trung phát hiện, bắt giữ 2.145 vụ (=10,9% cả nước), 2.942 đối tượng; thu 131,5 kg heroin; 32,7 kg thuốc phiện; 6,35 kg + 42.904 viên MTH; 3,2 kg cần sa; 10 tỉnh biên giới Việt Nam – Campuchia phát hiện, bắt giữ 884 vụ (=4,3% cả nước), 1.692 đối tượng, thu 2,3 kg heroin, 2,36 kg MTH, 2,04 kg cần sa khô.

⁴ Năm 2013, các lực lượng đã bắt giữ 10 vụ/14 đối tượng, thu giữ trên 20 kg ma túy các loại, giảm 11 vụ = 52%, 18 đối tượng = 56% so với năm 2012.

methamphetamine) bị phát hiện, bắt giữ tăng nhanh trong thời gian gần đây⁵; số vụ vận chuyển cocaine từ nước ngoài vào bị phát hiện không nhiều, tuy nhiên việc phát hiện cocaine vận chuyển từ Nam Mỹ về Việt Nam có thể dự đoán các băng nhóm tội phạm Nam Mỹ đang mở rộng thị trường sang khu vực Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam.

Số vụ sản xuất ma túy tổng hợp bị phát hiện giảm 06 vụ so với năm 2012 (chỉ phát hiện, bắt giữ 03 vụ sản xuất ma túy tổng hợp tại Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh).

Tình hình tổ chức sử dụng ma túy trong nội địa tuy đã bớt công khai nhưng vẫn còn gây bức xúc trong nhân dân. Đáng chú ý là sự tái diễn hoạt động phức tạp của các điểm, tụ điểm bán lẻ và tổ chức sử dụng ma túy tại một số địa phương, như: Hà Nội, Yên Bái, Hà Nam, Vĩnh Phúc, Hải Phòng, TP. Hồ Chí Minh... trong đó có cả các tụ điểm đã bị lực lượng chức năng tập trung đấu tranh triệt phá từ trước.⁶

2.2. Tình hình trồng cây có chứa chất ma túy

Năm 2013, các cơ quan chức năng đã phát hiện và triệt xóa 25,8 ha cây có chứa chất ma túy (giảm 8% so với cùng kỳ năm 2012), trong đó có 24,8 ha cây thuốc phiện được trồng ở 16 tỉnh miền núi phía Bắc và 01 ha cây cần sa được trồng rải rác ở 12 tỉnh Tây Nguyên và Đông Nam Bộ. Các tỉnh phát hiện trồng nhiều là: Điện Biên (9,81 ha), Lai Châu (7,79 ha), Sơn La (5 ha), Yên Bái (2,1 ha), Đắc Lắc (0,66 ha), Quảng Nam (0,2 ha)...

Phần lớn diện tích trồng cây có chứa chất ma túy được phát hiện đều ở khu vực xa xôi, hẻo lánh, thường xảy ra tình trạng trồng, tái trồng. Tuy nhiên, cá biệt vẫn có trường hợp trồng ở gần khu vực đông dân cư (huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội).

2.3. Tình hình người nghiện ma túy

Theo thống kê, cả nước có 181.396 người nghiện (*tăng 9.396 người = 5,4% so với năm 2012; 48 địa phương số người nghiện tăng⁷; 15 địa phương số người nghiện giảm⁸*). Trong đó, 64,5% người nghiện đang ở cộng đồng,

⁵ Năm 2010: thu giữ gần 47 ngàn viên và 16 kg Methamphetamine dạng tinh thể; năm 2011, thu gần 119 ngàn viên ma túy tổng hợp và 42 kg Methamphetamine dạng tinh thể; năm 2012, thu giữ trên 335 ngàn viên và gần 130 kg Methamphetamine dạng tinh thể.

⁶ Ngày 12/4/2013, lực lượng Công an đã phối hợp triệt xóa tụ điểm mua bán trái phép chất ma túy tại TP. Hồ Chí Minh, bắt 10 đối tượng, thu 40 gói heroin; ngày 12/5/2013 triệt phá tụ điểm mua bán trái phép chất ma túy tại Hà Nội, bắt 10 đối tượng, thu 20 gói heroin.

⁷ Các tỉnh có người nghiện tăng: Điện Biên tăng 606; Hòa Bình 537, Lâm Đồng 336, Bà Rịa – Vũng Tàu 325...

⁸ Các tỉnh có người nghiện giảm: Hà Nội 1.924 người; Sơn La 1.301; Lai Châu 326, Bình Phước 334...

22,4% đang cai nghiện trong các Trung tâm, 13,1% đang trong các trại giam, trại tạm giam, nhà tạm giữ.

- Về giới tính: nam giới chiếm 96%; nữ giới chiếm 4%.
- Về độ tuổi: dưới 16 tuổi chiếm 2,2%; từ 16 đến dưới 30 tuổi chiếm 47,8%; từ 30 tuổi trở lên chiếm 50%; 75% là người sử dụng heroin, 10% sử dụng ma túy tổng hợp, còn lại là các loại ma túy khác.

Báo cáo của các địa phương cho thấy, tình hình sử dụng ma túy tổng hợp đang có xu hướng gia tăng với thành phần rất đa dạng, nhất là người nghiện heroin chuyển sang sử dụng ma túy tổng hợp, cụ thể: Tại tỉnh Thanh Hóa có khoảng 30% số người nghiện có sử dụng ma túy tổng hợp; theo kết quả khảo sát tại phường An Hải Tây (thành phố Đà Nẵng) thì có trên 80% người nghiện ma túy có sử dụng ma túy tổng hợp; một số xã, phường thuộc TP. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang là trên 60%...

II. KẾT QUẢ CÔNG TÁC

1. Công tác tham mưu, chỉ đạo

- Triển khai thực hiện chỉ đạo của Ban Bí thư Trung ương Đảng về sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị số 21-CT/TW của Bộ Chính trị (khóa X), Đảng ủy Công an Trung ương đã thực hiện nhiệm vụ Thường trực công tác sơ kết; đôn đốc, hướng dẫn các tỉnh ủy, thành ủy và các ban đảng, ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc trung ương tổ chức sơ kết từ cơ sở và xây dựng báo cáo sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị.

- Các bộ, ngành đã xây dựng, phê duyệt và tổ chức triển khai thực hiện 5/6 dự án thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phòng, chống ma túy giai đoạn 2012 - 2015; tổ chức sơ kết, đánh giá giữa kỳ việc triển khai thực hiện Chương trình; phối hợp tổ chức kiểm tra việc sử dụng kinh phí tại một số đơn vị, địa phương.

- Chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương tập trung tấn công, trấn áp tội phạm về ma túy và chuyên hóa các địa bàn phức tạp về ma túy; tăng cường công tác phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm sản xuất, mua bán và vận chuyển ma túy tổng hợp; các địa phương thành lập, kiện toàn Tổ Công tác liên ngành kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy⁹; tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật về quản lý các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy¹⁰; tổ

⁹ Thực hiện Quyết định số 152/2011/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, đến nay đã có 21 tỉnh, thành phố thành lập Tổ Công tác liên ngành kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy.

¹⁰ Nghị định số 163/2013/NĐ-CP, ngày 22/11/2013 về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hóa chất, trong đó có tiền chất; Nghị định 82/2013/NĐ-CP ban hành các danh mục quản lý tiền chất trong lĩnh vực công nghiệp; đang xây dựng Thông tư sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư 08/2009/TT-BYT của Bộ Y tế về ban hành danh mục thuốc không kê đơn.

chức các cuộc hội thảo bàn giải pháp phòng, chống sản xuất, mua bán, vận chuyển, sử dụng ma túy tổng hợp¹¹; tiến hành kiểm tra tình hình cây có chất ma túy tại 6 tỉnh trọng điểm; tổ chức 02 hội nghị bàn giải pháp xóa bỏ, thay thế cây có chứa chất ma túy cho các tỉnh, thành phố phía Nam và các tỉnh miền Trung.

- Chỉ đạo xây dựng Đề án đổi mới công tác cai nghiện; xây dựng cơ chế cho người sau cai nghiện được vay vốn tạo việc làm; xây dựng văn bản hướng dẫn trình tự, thủ tục đưa người nghiện vào trung tâm cai nghiện bắt buộc theo quy trình của Luật Xử lý vi phạm hành chính; tiến hành sơ kết 03 năm thực hiện mô hình thí điểm “Kết hợp quân, dân y cai nghiện cho người nghiện ma túy” trên địa bàn biên giới.

- Chỉ đạo tổ chức 25 đoàn kiểm tra công tác phòng, chống ma túy tại các địa phương. Ngoài ra, còn có một số đoàn kiểm tra theo chuyên đề do Ủy ban Các vấn đề xã hội của Quốc hội, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội... tiến hành.

- Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao chỉ đạo toàn ngành thực hiện nhiều biện pháp nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra và kiểm sát xét xử các vụ án ma túy; phối hợp với Cơ quan điều tra xác lập các vụ án điểm để tập trung điều tra, truy tố, xét xử, góp phần răn đe, phòng ngừa tội phạm ma túy.

- Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam, Hội Cựu chiến binh, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam... đã phối hợp với Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam chỉ đạo tổ chức nhiều hoạt động tuyên truyền, giáo dục phòng, chống ma túy; tập huấn cho cán bộ, hội viên các tỉnh, thành phố; sơ kết, đánh giá các mô hình Câu lạc bộ phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và HIV/AIDS.

- Các tỉnh, thành phố đã kiện toàn Ban Chỉ đạo và nâng cao trách nhiệm trong chỉ đạo công tác; báo cáo cấp uỷ chỉ đạo tổ chức sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị số 21 từ cơ sở, đồng thời triển khai thực hiện nhiều giải pháp nhằm làm giảm tội phạm và tệ nạn ma tuý, như: Mở các đợt cao điểm tấn công tội phạm ma tuý; xây dựng Kế hoạch triển khai các dự án của Chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2012-2015; chỉ đạo triển khai xây dựng mô hình điểm trong dự án “Xây dựng xã, phường, thị trấn không có tệ nạn ma túy”; tổng kết, nhân rộng các mô hình phòng, chống ma túy hiệu quả; triển khai thực hiện Phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc.

¹¹ Bộ Công an, Bộ Y tế đã chủ trì tổ chức 02 hội thảo bàn giải pháp phòng, chống sản xuất, mua bán, vận chuyển, sử dụng ma túy tổng hợp.

- Xây dựng Nghị định số 163/2013/NĐ-CP, ngày 12/11/2013 của Chính phủ về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hóa chất trong đó có quy định xử phạt liên quan đến tiền chất; Nghị định số 82/2013/NĐ-CP, ngày 19/7/2013 ban hành các danh mục ma túy và tiền chất...

2. Công tác tuyên truyền, giáo dục phòng ngừa tệ nạn ma túy

Công tác tuyên truyền tiếp tục được đẩy mạnh với phương châm hướng về cơ sở, trọng tâm là những đối tượng có nguy cơ mắc vào tệ nạn ma túy. Điểm nổi bật trong năm 2013 là đã bước đầu lồng ghép các nội dung tuyên truyền phòng, chống ma túy với các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao; nội dung, hình thức tuyên truyền đa dạng, hấp dẫn hơn và giảm bớt các hoạt động mang tính hình thức, ít hiệu quả.

Thực hiện chỉ đạo của Chính phủ về việc tổ chức các hoạt động trong “Tháng cao điểm phòng, chống ma túy”, các bộ, ngành thành viên Ủy ban Quốc gia và các địa phương đã tổ chức tuyên truyền mạnh mẽ về tác hại của các loại ma túy tổng hợp, các biện pháp phòng ngừa và đã có nhiều sáng kiến nhằm đưa hoạt động tuyên truyền, giáo dục phòng, chống ma túy ngày càng thiết thực, hiệu quả¹². Điển hình, như: Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Giáo dục và Đào tạo,¹³ Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Trung ương Hội Nông dân Việt Nam, Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam; các tỉnh Điện Biên, Thái Bình, Phú Thọ, Ninh Bình, Thái Nguyên, Cao Bằng, Cà Mau, Tây Ninh... Các cơ quan thông tin, truyền thông từ Trung ương đến địa phương đã mở nhiều chuyên mục, đăng hàng trăm tin, bài phỏ biến chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về phòng, chống ma túy; kiến thức, kỹ năng phòng ngừa; kịp thời nêu gương người tốt, việc tốt, mô hình hay về phòng, chống ma túy, như: Đài Truyền hình Việt Nam, Chương trình An ninh TV, các báo đài của Công an nhân dân, Quân đội nhân dân, Thông tấn xã Việt Nam, VOV...

Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chỉ đạo Mặt trận Tổ quốc các cấp tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giáo dục phòng, chống ma túy; xây dựng mới 7 mô hình và duy trì hơn 630 mô hình khu dân cư phòng, chống ma túy và tệ nạn xã hội; Bộ Giáo dục và Đào tạo đã chỉ đạo điểm mô hình Câu Lạc bộ “Tuổi trẻ phòng, chống ma tuý” tại 04 trường thuộc địa bàn các tỉnh Lai Châu, Điện Biên. Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí

¹² Trong Tháng hành động phòng, chống ma tuý đã tổ chức tuyên truyền cho trên 550.000 lượt người tham gia; tổ chức sản xuất và treo trên 15.000 khẩu hiệu, băng rôn và trên 700.000 tờ rơi.

¹³ Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức chương trình giao lưu văn nghệ, triển lãm tranh cổ động và cuộc thi vẽ tranh về đề tài phòng, chống ma túy cho lứa tuổi thiếu nhi. Bộ Thông tin và Truyền thông tổ chức Hội thi các đội tuyên truyền lưu động về phòng, chống ma túy; Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức ký cam kết giữa Sở Giáo dục và Đào tạo của 10 tỉnh miền núi phía Bắc về công tác phòng, chống ma túy.

Minh đã tổ chức và duy trì hoạt động của 1.024 Đội thanh niên xung kích, 400 Câu lạc bộ phòng chống ma túy và tệ nạn xã hội thu hút trên 10.000 đoàn viên, thanh niên tham gia; Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam tích cực tổ chức nhiều hoạt động tuyên truyền cho cán bộ, công nhân viên trong “Tháng Công nhân” và phối hợp với Bộ Công an tổ chức các buổi tuyên truyền về tác hại của ma túy cho công nhân, viên chức trong các khu công nghiệp. Các địa phương chỉ đạo triển khai nhiều mô hình, như: “khu dân cư không có người vi phạm pháp luật”, “khu dân cư không có tệ nạn ma túy”, “gia đình, dòng họ không có tệ nạn ma túy”...

Nhiều địa phương đã phát huy vai trò của các tổ chức chính trị, xã hội đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền với nhiều nội dung, hình thức phong phú, từng bước đi vào chiều sâu, đến cơ sở. Một số địa phương, như: Ninh Bình, Thái Bình, Thanh Hóa, Quảng Ngãi, Điện Biên, Đà Nẵng, An Giang, Cà Mau... có cách làm phù hợp với đặc điểm riêng, như “truyền thông nhóm nhỏ”, các đội tuyên truyền lưu động tại các trường học, các khu dân cư, xã, phường, thị trấn, khu công nghiệp, trong các trại giam, cơ sở cai nghiện.

3. Công tác đấu tranh chống tội phạm ma túy

Các bộ: Công an, Quốc phòng và Tài chính tăng cường chỉ đạo các lực lượng chức năng phối hợp chặt chẽ và liên tục tấn công, trấn áp mạnh tội phạm ma túy trên các tuyến, địa bàn trọng điểm; chủ động xây dựng và thực hiện các kế hoạch, phương án, như: Kế hoạch 1048, Phương án 279... làm chuyển hóa các địa bàn phức tạp về ma túy tại xã Hang Kia, Pà Cò, huyện Mai Châu, tỉnh Hòa Bình; xã Loóng Luông, huyện Văn Hồ, tỉnh Sơn La; xã Ngọc Vân, huyện Tân Yên và xã Lương Phong, huyện Hiệp Hòa, tỉnh Bắc Giang; phường 12, 14 quận 8, TP. Hồ Chí Minh... Nhờ đó, bước đầu đã tạo được những chuyển biến nhất định tại các địa bàn trọng điểm, phức tạp về ma túy này.

Bộ Công an đã chỉ đạo các đơn vị nghiệp vụ và Công an các tỉnh, thành phố tăng cường phối hợp với các lực lượng có liên quan tích cực phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm sản xuất, mua bán và vận chuyển ma túy tổng hợp; thực hiện trao đổi và kiểm soát thông tin về nhập khẩu, xuất khẩu thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần và tiền chất với Ủy ban Kiểm soát ma túy quốc tế (INCB) theo quy định của Công ước quốc tế, phối hợp Bộ Công thương tăng cường quản lý việc sản xuất, sử dụng tiền chất và kiểm tra hoạt động sản xuất, kinh doanh, sử dụng và lưu thông tiền chất trong lĩnh vực công nghiệp nhằm chủ động phòng ngừa không để tội phạm lợi dụng sản xuất ma túy bất hợp pháp; phối hợp với lực lượng An ninh sân bay, Hải quan sân bay để kiểm tra, kiểm soát nhằm phát hiện tội phạm vận chuyển ma túy qua đường hàng không, nhất là tại sân bay quốc tế Nội Bài và Tân Sơn Nhất.

Kết quả bắt giữ tội phạm về ma tuý tăng mạnh: phát hiện, điều tra 21.188 vụ, bắt 32.332 đối tượng phạm tội ma túy (tăng 271 vụ và 913 đối tượng so với cùng kỳ năm 2012)¹⁴; thu giữ 940 kg hêrôin (tăng 28%); 117 kg thuốc phiện; 932 kg cần sa; 118 kg và 323.772 viên ma túy tổng hợp cùng nhiều tang vật, tài sản khác. Trong đó đã phát hiện và triệt phá nhiều đường dây mua bán, vận chuyển với số lượng ma túy đặc biệt lớn như: ngày 18/4/2013 bắt đối tượng vận chuyển 140 bánh heroin tại huyện Tân Yên, tỉnh Bắc Giang; ngày 02/4/2013 bắt 03 đối tượng người nước ngoài tại khu vực biên giới Việt – Lào thuộc tỉnh Quảng Bình, thu gần 22.000 viên ma túy tổng hợp; bắt đối tượng Tráng A Tàng (Tàng keangnam) ngày 26/7/2013 vận chuyển 265 bánh heroin tại tỉnh Bắc Ninh.

Đã chỉ đạo tập trung điều tra các vụ án ma tuý lớn, qua đó chứng minh, làm rõ hành vi phạm tội và mở rộng bắt giữ thêm nhiều đối tượng, điển hình như trong giai đoạn I Chuyên án 006N, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Quảng Ninh đã khởi tố 125 bị can; thu giữ 90 bánh heroin, 115.000 viên ma túy tổng hợp, 1,28 kg ma tuý "đá", 4 khẩu súng quân dụng và 43 viên đạn; bước đầu làm rõ các đối tượng này tiêu thụ trót lọt trên 25.000 bánh heroin, 500.000 viên ma túy tổng hợp, 40 kg ma tuý "đá". Tiếp tục mở rộng điều tra giai đoạn II (từ tháng 4 đến tháng 8/2013), đã khởi tố 20 bị can, bắt giữ 19 đối tượng, ra lệnh truy nã 01 đối tượng, thu 22 bánh heroin cùng nhiều tang vật khác liên quan.

Cơ quan điều tra, Viện kiểm sát nhân dân và Toà án nhân dân các cấp đã phối hợp truy tố, xét xử 15.671 vụ/ 20.245 bị cáo (tăng 1,4% về số vụ và 3,2% về số bị cáo), nhiều bị cáo đã bị tuyên mức cao nhất là tử hình hoặc chung thân. Nhiều vụ án điểm về ma túy được xét xử lưu động đã làm tăng hiệu quả giáo dục, răn đe...

Các bộ, ngành phối hợp với các địa phương các tỉnh miền núi thực hiện các giải pháp để ngăn chặn trồng cây có chứa chất ma tuý; mở nhiều đợt vận động nhân dân không trồng cây thuốc phiện; lập các tổ công tác kiểm tra, phát hiện tình hình trồng, tái trồng cây thuốc phiện, cây cần sa. Nhờ đó, tình trạng trồng cây có chứa chất ma túy tiếp tục được kiềm chế (năm 2013, phát hiện và triệt xóa 25,8 ha cây có chứa chất ma túy, giảm 8% so với cùng kỳ năm 2012).

¹⁴ Lực lượng Công an đã phát hiện, điều tra 19.727 vụ, bắt giữ 30.598 đối tượng (tăng 143 vụ, 812 đối tượng). Thu 581,6 kg heroin; 55,6 kg thuốc phiện; 225,7 kg cần sa khô; 83,5 kg + 222.390 viên ma túy tổng hợp; 4,8 kg cocaine. Lực lượng Bộ đội biên phòng đã phối hợp với các lực lượng chức năng phát hiện, điều tra 1.273 vụ, bắt giữ 1.412 đối tượng, thu 286,3 kg heroin; 19,1 kg và 96.800 viên ma túy tổng hợp; 59,1 kg thuốc phiện; 135 kg cần sa... Lực lượng Hải quan đã phối hợp với các lực lượng phát hiện, điều tra 69 vụ, bắt giữ 99 đối tượng, thu 55,5 kg heroin; 9,6 kg ma túy tổng hợp; 1,7 kg thuốc phiện; 37,2 kg cần sa. Cảnh sát biển đã phối hợp với các lực lượng điều tra 119 vụ, bắt giữ 223 đối tượng, thu 16,5 kg heroin, 5,52 kg + 4.582 viên ma túy tổng hợp, 534 kg cần sa.

4. Công tác cai nghiện, phục hồi và quản lý sau cai

Theo báo cáo chưa đầy đủ, năm 2013 đã tổ chức quản lý, điều trị cai nghiện cho 56.823 lượt người; năm 2012 chuyển sang là 34.320 người và tiếp nhận mới 22.503 người, đạt 75% kế hoạch năm. Trong đó, cai nghiện tại trung tâm là 16.471 người (chiếm 82%) và cai nghiện tại gia đình, cộng đồng là 6.032 người (chiếm 18%).

Quản lý sau cai nghiện cho 9.628 người (đạt 60%) và tổ chức dạy nghề, tạo việc làm, hỗ trợ vốn cho 8.016 người (đạt 70 % kế hoạch năm).

Công tác điều trị thay thế các chất dạng thuốc phiện bằng methadone bước đầu đạt kết quả tích cực, được nhiều địa phương quan tâm chỉ đạo thực hiện có hiệu quả, như: Thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội, Hải Phòng, Sơn La, Hòa Bình, Lào Cai, Cần Thơ, An Giang, Long An, Bạc Liêu... Tính đến ngày 10/12/2013, có 15.286 người được điều trị bằng methadone tại 29 tỉnh, thành phố với 75 điểm điều trị.

5. Công tác xây dựng xã, phường, thị trấn không có tệ nạn ma túy

Thực hiện Dự án “Xây dựng xã, phường, thị trấn không có tệ nạn ma túy” trong Chương trình mục tiêu quốc gia, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố đã chỉ đạo xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện, gắn liền với “Cuộc vận động toàn dân xây dựng đời sống văn hoá ở khu dân cư”, qua đó đã tạo được những chuyển biến tích cực ở nhiều địa phương. Đến nay, trong tổng số 11.128 xã, phường, thị trấn của cả nước thì có 3.215 xã, phường, thị trấn không có tệ nạn ma túy (chiếm 30%), giảm 147 xã so với năm 2012; 7.913 xã, phường, thị trấn có tệ nạn ma túy (chiếm 70%), trong đó, trọng điểm loại I là: 192 xã, phường, thị trấn (chiếm 2,9%) giảm 7 xã, phường, thị trấn so với năm 2012; trọng điểm loại II: 342 (chiếm 4,6%), giảm 12 xã, phường, thị trấn so với năm 2012; trọng điểm loại III: 1.445 (chiếm 18,5%); loại ít phức tạp: 5.934 (chiếm 64%). Một số địa phương đã tập trung chỉ đạo làm chuyển hóa các địa bàn phức tạp về ma túy như Hà Nội giảm 9 xã, phường, thị trấn trọng điểm loại I; 16 xã, phường, thị trấn trọng điểm loại 2 so với năm 2012.

Bộ Công an chỉ đạo triển khai mô hình điểm tại 12 xã, phường, thị trấn không có tệ nạn ma túy thuộc 6 tỉnh, thành phố, bước đầu đã đạt được nhiều kết quả tích cực. Các tỉnh Hòa Bình, Ninh Bình chỉ đạo sơ kết xây dựng mô hình huyện không có ma túy. Nhờ việc xây dựng kế hoạch cụ thể, có sự phối hợp thường xuyên giữa các cơ quan trung ương và địa phương cùng sự đầu tư thỏa đáng về kinh phí đã tạo được phong trào toàn dân phòng, chống ma túy và sự chuyển biến rõ rệt ở các địa bàn như phường Phương Lâm (TP. Hòa Bình); phường Quang Trung (TP. Thái Nguyên); phường An Hải Tây (TP. Đà Nẵng)...

6. Công tác hợp tác quốc tế

Các bộ, ngành và Ủy ban nhân dân các tỉnh tiếp tục đẩy mạnh hợp tác quốc tế, thực hiện các Hiệp định, thoả thuận đa phương, song phương mà Việt Nam đã ký kết với các tổ chức quốc tế và các nước. Đã cử nhiều đoàn dự các hội nghị song phương và đa phương¹⁵; tổ chức sơ kết 15 năm thực hiện Hiệp định hợp tác song phương Việt Nam - Thái Lan; xây dựng kế hoạch hành động phối hợp phòng, chống ma túy trên tuyến biên giới giữa Việt Nam và Trung Quốc; triển khai cơ chế phối hợp phòng, chống ma túy qua sân bay quốc tế giữa Việt Nam với Thái Lan và các nước ASEAN; tiếp nhận và xử lý 65 thông tin về tội phạm ma túy do cảnh sát các nước cung cấp. Nhiều thông tin đã giúp cho cơ quan chức năng phối hợp đấu tranh triệt phá nhiều đường dây mua bán, vận chuyển lớn¹⁶.

Bộ Công an đã chỉ đạo Công an các địa phương chủ động tham mưu với cấp ủy, chính quyền các tỉnh biên giới tăng cường phối hợp với các tỉnh giáp biên của Bạn ký kết kế hoạch hợp tác, tổ chức giao ban định kỳ, đột xuất, trao đổi thông tin, chia sẻ kinh nghiệm nâng cao năng lực đấu tranh phòng chống tội phạm và tệ nạn ma túy;¹⁷ chủ động nắm chắc tình hình, phối hợp đấu tranh, truy bắt tội phạm ma túy, góp phần đảm bảo an ninh, trật tự khu vực biên giới.

Bộ Quốc phòng đã chỉ đạo lực lượng phòng, chống ma túy của Bộ đội Biên phòng các tỉnh biên giới Việt Nam - Lào phối hợp với Công an các tỉnh giáp biên điều tra cơ bản các tuyến, địa bàn trọng điểm, tụ điểm phức tạp về ma túy; phối hợp với bạn phát hiện và ngăn chặn nhiều vụ mua bán, vận chuyển ma túy lớn¹⁸.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Những ưu điểm nổi bật

Năm 2013, dưới sự chỉ đạo của Chính phủ, Ủy ban Quốc gia đã tập trung chỉ đạo quyết liệt công tác phòng, chống ma túy và đã đạt được những kết quả quan trọng. Công tác tuyên truyền, giáo dục, phòng ngừa bên cạnh diện rộng đã chú trọng đến vùng sâu, vùng xa. Nhận thức, ý thức của cán bộ, nhân dân trong phòng ngừa tội phạm, tệ nạn ma túy được nâng lên, phong trào toàn dân bảo vệ an ninh tổ quốc tiếp tục phát huy hiệu quả. Đã kiềm chế gia tăng người nghiện, tội phạm. Tập trung chỉ đạo giải quyết có hiệu quả các tuyến địa

¹⁵ Hội nghị cấp Bộ trưởng các nước khu vực sông Mê Kông; Hội nghị cấp Bộ trưởng các nước ASEAN về phòng, chống ma túy; Hội nghị cấp Bộ trưởng các nước Việt Nam - Lào - Campuchia; Hội nghị hợp tác phòng, chống ma túy song phương Việt Nam - Trung Quốc, Việt Nam - Thái Lan.

¹⁶ Lực lượng Công an phối hợp với Cảnh sát Nhật Bản bắt 05 đối tượng, thu giữ 110 kg ma túy tổng hợp dạng "đá" vận chuyển từ Nhật Bản qua Việt Nam rồi mang sang Úc tiêu thụ bằng đường biển.

¹⁷ Nghệ An tổ chức Hội nghị giao ban công tác phòng, chống ma túy giữa 8 tỉnh: Huà Phän, Luông Pha Băng, Phong Sa Lý, Xiêng Khoảng (Lào), Nghệ An, Thanh Hóa, Sơn La, Điện Biên (Việt Nam).

¹⁸ Lực lượng Biên phòng đã phối hợp với các lực lượng chức năng của Lào, Campuchia và Trung Quốc xác lập chuyên án bắt 45 vụ/300 đối tượng, thu 161,2 kg heroin, 7 kg + 68.768 viên MTTH.

bản phúc tạp về ma túy; từng bước làm chuyển biến tình hình ở một số điểm nóng. Đã mở nhiều đợt cao điểm tấn công tội phạm ma túy, nhất là tuyến Tây Bắc, biên giới Việt - Lào, biên giới Tây Nam, các sân bay quốc tế... Kết quả bắt giữ tăng, bóc gỡ nhiều đường dây mua bán, vận chuyển ma túy lớn. Công tác kiểm soát và quản lý các loại tiền chất, chất gây nghiện, chất hướng thần và cây có chứa chất ma túy đã có nhiều chuyển biến tích cực. Công tác cai nghiện, phục hồi và quản lý sau cai tiếp tục được quan tâm chỉ đạo. Hợp tác quốc tế ngày càng chặt chẽ và có hiệu quả.

2. Một số hạn chế

- Tình hình ma túy còn phức tạp, ma túy thâm lậu vào trong nước hoặc từ trong nước ra nước ngoài còn nhiều; chưa ngăn chặn được sự lan rộng của tệ nạn ma túy; công tác phòng ngừa ma túy ở cơ sở chưa thật sự chuyển biến mạnh mẽ.

- Công tác tuyên truyền, giáo dục về tác hại của ma túy nhìn chung còn nặng về bè nội, thiếu những chương trình tuyên truyền có hiệu quả hướng tới các nhóm người cụ thể. Việc tuyên truyền về nguy cơ và tác hại của ma túy tổng hợp còn chưa được quan tâm thích đáng, chưa đủ tạo ấn tượng mạnh mẽ trong nhân dân về nguy cơ và tác hại của loại ma túy này. Một bộ phận không nhỏ thanh, thiếu niên còn nhận thức sai lệch về ma túy tổng hợp, coi đó là loại ma túy không gây nghiện.

- Công tác phát hiện, thống kê, quản lý người nghiện chưa phản ánh đúng thực trạng, các biện pháp ngăn chặn sử dụng ma túy tổng hợp chưa hiệu quả; chưa ban hành được tiêu chí xác định người nghiện ma túy tổng hợp và quy trình điều trị cho người nghiện ma túy tổng hợp; công tác cai nghiện và quản lý sau cai hiệu quả còn thấp; số người cai nghiện tại cộng đồng còn ít, các hoạt động tư vấn, sinh hoạt nhóm, hỗ trợ học nghề, tạo việc làm còn nhiều hạn chế.

- Còn có sơ hở trong quản lý, thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm đối với các cơ sở kinh doanh có điều kiện (vũ trường, quán bar, nhà nghỉ).

3. Nguyên nhân

- Tình hình sản xuất ma túy khu vực liên tục gia tăng; nhu cầu sử dụng ma túy trong nước, nước ngoài còn rất cao đã tạo áp lực lớn đối với công tác phòng, chống ma túy ở nước ta.

- Khó khăn về kinh tế trong nước kéo theo tình trạng thiếu việc làm gia tăng nguy cơ lây lan tội phạm và tệ nạn ma túy. Buôn bán ma túy với lợi nhuận rất lớn nên kích thích tội phạm hoạt động. Một bộ phận thanh niên suy thoái về đạo đức, lối sống chạy theo vật chất, sống thiếu lý tưởng... sa đà vào tệ nạn ma túy làm tăng nhu cầu về ma túy bất hợp pháp trong xã hội.

- Ở một số nơi, cấp ủy và chính quyền chưa quan tâm chỉ đạo sâu sát công tác phòng chống ma túy; sự vào cuộc của các đoàn thể quần chúng nhiều nơi còn hình thức, thiếu chương trình kế hoạch cụ thể; công tác phòng chống ma túy ở cơ sở chưa được quan tâm chỉ đạo và đầu tư đúng mức; chưa có giải pháp cụ thể để thực hiện xã hội hóa công tác phòng chống ma túy.

- Việc thực hiện các giải pháp phòng chống ma túy chưa thật đồng bộ. Hiệu quả công tác tuyên truyền chưa rõ nét; một số quy định pháp luật về phòng, chống ma túy còn bất cập. Công tác cai nghiện tại gia đình và cộng đồng chưa được đầu tư thỏa đáng về cơ sở vật chất, nhân lực và các chi phí thực hiện.

- Năng lực kiểm soát biên giới, tuyến hàng không, đường biển của các lực lượng chuyên trách còn hạn chế. Lực lượng chuyên trách và thường trực về phòng, chống ma túy ở cơ sở còn mỏng và hạn chế về năng lực; phương tiện kỹ thuật và kinh phí phục vụ công tác đấu tranh, giám định ma túy còn chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn đang đặt ra.

Tóm lại, trong năm 2013, công tác phòng, chống ma túy đã có nhiều chuyển biến tích cực trên nhiều mặt, góp phần giữ vững an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, đồng thời cũng đã bộc lộ một số hạn chế nhất định, đòi hỏi các cấp, các ngành, các địa phương cần tiếp tục nỗ lực phát huy những kết quả đã đạt được, khắc phục những hạn chế để thực hiện tốt hơn công tác này trong năm 2014 và các năm tiếp theo./.

Nơi nhận:

- Đ/c Phó TTg Nguyễn Xuân Phúc, Chủ tịch UBQG (để b/c);
- Các đ/c Phó Chủ tịch UBQG (để p/h chỉ đạo);
- Các bộ, ngành, đoàn thể thành viên UBQG (để t/hiện)
- Toà án NDTC, Viện KS NDTC (để p/h thực hiện)
- Ban Chỉ đạo PC AIDS, MT, MD các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (để thực hiện);
- Tổng cục VI, V11 (để thực hiện);
- Lưu: VT, C41 (C56).

KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Đại tướng Trần Đại Quang
BỘ TRƯỞNG BỘ CÔNG AN

ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH BÌNH ĐỊNH

Số: 330/SY-UBND

SAO Y BẢN CHÍNH

Bình Định, ngày 04 tháng 3 năm 2014

Nơi nhận:

- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Công an tỉnh;
- CVP, K11;
- Lưu: VT (07b).

TŁ. CHỦ TỊCH
KT. CHÀNH VĂN PHÒNG
PHÓ VĂN PHÒNG

Nguyễn Thái Bình

Nguyễn Thái Bình